

UDVARHELYI HIRADÓ

UDVARHELYVÁRMEGYE FÜGGETLEN POLITIKAI LAPJA

Az »Udvarhelyvármegyei Gazdasági Egylet« hivatalos közlönye.
Működési ára: Egész évre 12 K. Negyedévre 3 K. Tanulóknak, Jegyzőknél 10 K.
Egy szám ára 24 fillér.

Az »Udvarhelyvármegyei Jegyzői Egylet« hivatalos közlönye.
Szerkesztőség és kiadóhivatal Kossuth-utca 14 sz. — Megjelenik minden vasárnap
Nyilvántartási soronként 80 fillér.

Mellékvágányon.

A vérzivatarban, a világot átfogó rettenetes háboruban az élet messzire került a politikától. A polgárembereknek vágyaik, ideáik vannak, s a háboru megpróbáltatásai a demokratikus irányzatot olyan mértékben tolták önkéntelen előtérbe, mely a pártpolitika utvesztőjét nem bírja meg. A jelszavaktól az élet messze távolodott, a személyi harcoknak pedig egyenesen vétot kiált. Kenyert és békét, megélhetést és nyugalmat, a háboru vérzivatarai után nyugtató szélcsendet, komoly munkát; a fejlődést, a jövő megalapozását kívánja; a legnagyobb mértékben érdeklik az állami és társadalmi életnek megoldásra kerülő komoly kérdései.

Ebben a tudatban gyűltek össze Udvarhelyvármegye törvényhatósági bizottságának tagjai is az e héten lezajlott gyűlésekre és joggal ebben, mert a tárgysorozatra felvett tárgyak bőséges perspektíváját kínálták a komoly, céltudatos, a megyei érdekek előbbrevitelén való együttes munkának. A világháboru negyedik évét éljük, a mikor minden izom, minden idegszál a háboru győzelmes befejezése s a békére való átmenet érdekében a szakadásig megfeszítve van. A mikor a nemzeti vérnek és vagyonnak három évi példátlan feláldozása után az áldozatok eredményének elismerésre, erős nemzeti egység belpolitikai súlyának konzerválása a feladat. Mikor a nagyidőkhöz méltatlan pártoskodás és személyes harcok kicsinyes zaja nem töltheti be a közéletet. Amikor kikapartuk a világháboru tüzeből a monarchia gesztenyéjét és még tüzből ég a kezünk, de már látva az árulástól büzös száj, hogy elnyelje azt előlünk. Amikor ellenségeink daczára minden fronton való letörésüknek, még mindig megittasodva lejtik körülöttünk az örült tánczot és feldarabolásunkról énekelnek megzavarodott énekeket, — akkor, mondjuk, a haza minden igaz fiának össze kell fognia, hogy egységes erővel, céltudatos működéssel a jövő megalapozását munkáljuk.

Ezzel szemben meg kell állapítanunk, hogy a megye parlamentjében e nagy idők és a tárgysorozatra kitűzött mélyreható tárgyak közepette is, a vita, mely az eszméket tisztítja, a munkát érleli, olyan mellékvágányra siklott át, mely sehogysem felelt meg az időknek, mely csalódást okozott és keserűsítést hagyott maga után, mert a személyeskedés lángja lobogott. Fejünk felett ég a tető és amikor erőmeztakarításra volna szükségünk, hogy készen legyünk a jövő minden eshetőségére, miért törjük magunkat, hogy miképpen tudunk egymás befektetésére szob-

bet és nagyobbat mondani, miképpen tudjuk mélyebbre ásni azt az árkot, mely egymástól valamiképpen még jobban elválaszt? A vármegye volt tiszti főügyésze, jelenben Székelyudvarhely város megbecsült képviselője és a megyei tiszti főügyész összecsapására célozunk. Ez a két tehetséges ember, a megyei közéletnek ez a két kipróbált, hasznos tagja vitát produkált egymás kisebbitésére. Órákra menő időn át vitatta, hogy ki régebb és jobb tagja a függetlenségi pártnak, melyikök szolgálta odaadóbban a 48-as eszméket, miközben éles vágásokat igyekeztek egymásnak osztani. Bocsánatot kérünk, de a törvényhatósági bizottság tagjai aligha jöttek össze azért, hogy a tárgysorozat letárgyalására szánt időnek javarészt személyes viták meghallgatásával töltsék el, különösen akkor, amikor egyetértésre, kitartó erélyre, bátor elhatározásra és körültekintő okosságra és önmérsékletre van szükség, s így teljesen céltévesztett, hogy éppen azok a férfiak, kik ezeket a tulajdonságokat magukban egyesítik, azok egészen érzelmi és egyéni dolgokkal hozakodjanak elő. A nagy közönség véleményét leszűrve, konstatalhatjuk, hogy amit cselekedtek, bántólag hatott, viszont örömmel állapítjuk meg azt is, hogy a nagy verével előadott támadások rendén a becsület intakt maradt.

Udvarhelyvármegye közéletének mindig az volt az átka, hogy a személyes vonatkozások és indulatok a közügyek felébe kerültek s szereplő egyéniségek igyekeztek egymást ütni, egymásnak érzékenységet okozni, egymást legyűrni és elnémitani s így jutottunk el oda, hogy ma már senki sem bizik senkiben és nem hisz a harcok őszinteségében. Mert, amidőn az volna az irányítók mindenikének feladata, hogy e megyének a többi székely megyékkel szemben leszorított érdekeit meleg lelkesedéssel felkarolják s azon dolgozzanak, hogy gazdasági és ipari életünk elfoglalja az őt megillető helyet s a jövő nagy és nehéz napjaira kölcsönös bizalmat, erőt, kitartást ébresszenek — a helyett a széthuzás és személyeskedés dominál.

Ismételjük, válságos nehéz idöket élünk, mely az ország minden igaz, jó fiától céltudatos szilárdságot kíván. A kérdésekkel könnyedén elbánni, a személyeskedés terére lesiklani, egyenetlenséget felidézni, meghasonlást szítani nem szabad. A gondolkodó főket az idők a viszonyok felismerésére készítetik s az események vaskényszere cselekvésre az alkotó kezeket. Erdély rekonstrukciójáról van szó. Sokáig tartott, míg az erdélyi kérdés, mint nemzeti probléma, teljes nagyságában kibontakozott. A kormányok hosszú évtizedeken át inkább pártpolitikai szempontból nézték Erdélyt, semmint a nagy, általános nemzeti politika egyik súlyos tényezőjeként.

Erdély eddig nem kért és nem is kapott. A magyar állam úgy épített ki tizenötezer kilométer vasutat, hogy abból Udvarhelymegyének csak két bakterház jutott. A tervezett székelyvasutak hálózata azonban még most sincs kiépítve.

Most elemi erővel tolul az ország elé Erdély problémája és illetékes tényezők ajkáról hangzott el a rekonstrukció gondolata. Ebből a munkából, hogy mennyire nem akar kimaradni e megye közönsége, mi sem bizonyítja kézzelfoghatóbban, mint éppen az az egyhangulag meghozott határozat, mely a Wekerle-kormány üdvözlését kimondotta.

Udvarhelyvármegye fejlődése érdekében egyesíteni kell erőnket s az egyéni viaskodásoknak a nagyobb súlyú érvényesülés előtt el kell némulniok. A köz érdeke csak úgy fejlődhetik, ha minden önzetlen erőnek helyet biztosítunk s ha közös erővel, a nagy és szép jövőre törekvő elvekkal a megye egyöntetű egyetakarását, békés munkásságát biztosítjuk. A megye közéletének nevében erre kérjük a mi tehetséges és kiváló erőnket. B. A.

VÁROS.

Hadiárvák elhelyezése. Az Országos Hadigondozó hivatal a erdélyi róm. kath. Státus vezetése és felügyelete alatt álló nagyszabeni Terézvárházban 50 ingyenes helyre hadiárva-fiúk részére pályázatot hirdet. Ezen 50 teljesen ingyenes helyre, ahol a felveendő ellátásban, ruházatban, nevelésben, iskoláztatásban részesülnek, pályázhatnak erdélyi egyházmegyei születésű, róm. kath. vallású, 6—12 éves életkorú hadiárva fiúk. A felveendő hadiárvák gondozása egyelőre 1918. évi augusztus hó 31-ig biztosított. A pályázati kérvényeket a nagyszabeni kir. kath. Teréziánus igazgatóságához (Nagyszabon) folyó 1917. évi november 10-ik napjáig kell beadni. Részletesebb tudnivalókkal az U. H. szerkesztősége szolgál.

Épületi anyagok eladása. A hatóság közhírré teszi, hogy a régi városrészéből kikerült anyag folyó évi november hó 5 én délelőtt 9 órakor a helyszínén eladatik nyilvános árverésen.

Az őszi szántás. A hatóság felhívja a város területén levő mezőgazdákat, hogy a tavaszi vetőmagvak részére szükséges őszi szántást is eszközöljék, illetve a tavasszal bevetendő földeket most összel is szántóák meg.

Szén szükséglet bejelentése. A hatóság felhívja a város közönségét, miszerint f. hó 8 ig jelentésig be, hogy fűtés céljára mily mennyiségű szénre szüksége van.

Leégették hadikára. Jelentettük, hogy Udvarhelyvármegye azon községeiben, melyek az oláh invázió alatt tüzkárokat is szenvedtek, a kormánybiztos intézkedésére egy bizottság a helyszínén tárgyalja és állapítja meg a tényleges károkat. A kiküldött bizottság ezideig az udvarhelyi járás Szentegyházfalva, Kápolnásfalu, Kadicsfalva, Szentkirály, Zetelinka, Béta, Dobó, Vágás, Bögöz, Furczád, Bogárfalva, Malomfalva községeiben ejtette meg a tárgyalásokat, mintegy negyed millió tüzkárt konstatalván.

Közgyűlés a megyeházán.

— Udvarhelyvármegye üdvözi a kormányt. —

Udvarhelyvármegye törvényhatósága 31-én, szerdán tartotta meg őszi közgyűlését. A bizottság tagjai a tárgysorozatra kitűzött jelentős fontosságú tárgyaknak megfelelőleg, érthető érdeklődést tanúsítottak a gyűlés iránt és sűrűn megbeszéltek a közgyűlési terem széksorait.

A közgyűlés Dr. Sebesi János alispán indítványára Bárány Lajos vezetésével Pál István, Dr. Valentsik Ferencz, Balázs Károly, Persian János és Pál Ferencz biz. tagokból álló küldöttséget menesztett a főispán meghívására, kit a terembe érkezéskor szívélyes ovációval fogadtak. — Dr. Lengyel György főispán a gyűlést a következő határozat beszéddel nyitotta meg:

— Tiszteletos Törvényhatósági Bizottság! Udvarhelyvármegye főispáni székébe történt beiktatásom óta ez az első alkalom, midőn a törvényhatósági bizottság egyetemesül, mint olyannal, találkozni ismét szerencsém van. Engedtessek meg nekem, hogy ezen alkalomból a vármegye közönségét, a törvényhatósági bizottságot és annak minden tagját megkülönböztetett melegséggel üdvözlöm; — elismerés teljes köszönetemnek adjak kifejezést azon kötelességérzet fölött, melynek hívó szavára a t. bizottsági tagok saját dolgaik és teendőik abban hagyásával közügyek megvitására és intézésére szép számban egybegyűlni méltóztattak akkor, midőn a háborús állapot nyomán fellepett szükség, nélkülözés, hiány és nyomorúság leküzdése, vagy csak az azzal való kemény harc, az egyén minden teljesítő képességét, idejének minden percét a megélhetés és létentartás érdekében teljes mértékben igénybe veszi.

Ugyanez az ádáz helyzet érvényesül a közigazgatási szervezetek tevékenységében, a hol a beszerzés, biztosítás, méltányos elosztás, segélyezés, kártérítés és gondoskodás ezernyi baja-gondja a rendes önkormányzati teendők sokasága mellett — és gyakran azok háttérbe szorításával — várja, szorgalmazza, követeli a kielégítő megoldást. Ez az okozója ama nagy munka és feladat halmaznak, mely úgy az egyének vállaira, mint a közigazgatási szervezetek és alakzatok hivatásaira ma mindem elviselhetetlen sullyal nehezedik. Adja az Isten, hogy midőn e teremben tanácskozásra ismét egybegyűlünk, a béke galambjainak erőteljes szárnycsapásai legyenek hallhatók és az ellenséges államok kormányainak erre hivatott képviselői a tartós béke alapjainak lerakása körül fáradozzanak.

Tiszteletos Bizottság! Rendes közigazgatási teendők ellátására gyűltünk ma össze, mivel a törvényhatóságról szóló törvény elrendeli, hogy a vármegyei alapok és községek következő évi költségvetési előirányzatai az őszi közgyűlésen tárgyalásnak és állapításnak meg. Igen természetesen elintéztetnek mindazon ügyek, melyek mint közgyűlés hatáskörébe tartozók, a múlt közgyűléstől mostanig terjedő időszakban felmerültek.

Legutóbbi közgyűlésünk óta az ország kormányában személyi változások történtek, a menyenyiben gróf Eszterházy Móricz valóságos belső titkos tanácsos megrendült egészségi állapota miatt miniszterelnöki állásától megváltva, Apostoli Magyar Király Urunk Ó Felsége miniszterelnöké Dr. Wekerle Sándor valóságos belső titkos tanácsost nevezte ki. Új miniszteriumok létesítetvén, ezek élére részben eddigi, részben új tárczanélküli miniszterek állítottak. A kormány politikai programjában változás nem történt. A Wekerle-kormány teljesen azon politikai program alapján áll, mint a rekonstrukciót szenvedett Eszterházy-kormány. Programjának karakterét, politikájának vezérlő elvét és tevékenységének első feladatát a demokratikus választójogi reform megalkotása képezi.

E törvény tervezete nagy vonásaihoz már ismeretes. A választói jogosultság általánosságban a huszonegy éves életkor és az irai-olvasni tudás feltételétől függ. Ismeretesek azon legújabb és mai időpontra érvényes statisztikai adatok, melyek a választásra jogosulandók tömegében a nemzetiségek egyensúlybeli megoszlását tüntetik föl. Ez ránk nézve főleg az erdélyi részben mutatkozó megoszlás és orbeli elhelyezkedés szempontjából bír érdeklődéssel.

A törvényjavaslat által Erdélyben szaporítani tervezett választók 49,5% a magyar, 15,7% a német, 34,2% a román. Ha a női szavazójogukat is számításhoz vesszük, az arány így alakul: 50,4% magyar, 15% német, 33,1% román. E

szerint a magyar faj szupremáciája és az intelligencia vezető szerepe veszélyeztetettnek nem mutatkozván, vélekedésem szerint, nem látszik oknak fenforgása arra, hogy a Wekerle-kabinet kormányzásával szemben az ország közönsége, valamint annak törvényhatóságai e tekintetben is bizalommal ne viseltessenek.

Tiszteletos Bizottság! A főtárgysorozatot egybeállítás után tárgyalásra előkészített ügyek a közgyűlést megelőzőleg 24 órával a főjegyzői irodában mivel szabályszerűen közszemlére ki voltak téve: az azokról összeállított pót tárgysorozatot a közgyűlésnek bemutatom és az abban felvetett ügyek napirendre tüzésével őszi rendes közgyűlésünket ezzel megnyitom. (Lelkes éljenzés.)

A kormányt üdvözlök.

A tetszéssel fogadott elnöki megnyitó után a főispán a napirend megállapítása iránt intézkedett, melynek rendén a tárgysorozat élére Wekerle Sándor miniszterelnöknek a kormány megalkotását tudató leirata került. Dr. Keith Ferencz másodfőjegyző a leiratot az állandó választmány következő határozati javaslatával terjeszti elő:

— Udvarhelyvármegye törvényhatósági bizottsága a Wekerle Sándor elnöke alatt kormányt, mely az általános, egyenlő és titkos választói jog megalkotását s ennek segélyével a magyar hadsereg megeremtését s a gazdasági függetlenség kivívását irta zászlójára s melynek programja a népjóléti intézmények egész sorát fölölte, a demokratikus alapokon felépült egységes nagy Magyarország megeremtését és Erdély helyreállítását tűzi ki végcélul, örömmel, reményteljes bizalommal üdvözlö és odaadó támogatásról biztosítja. (Éljenzés.)

Ugron János: A megyei munkapárt értekezletén elhatározta, hogy lojálisan hozzájárul a kormány üdvözléséhez s a kormányt közérdekű feladatainak teljesítésében támogatja. Bizalommal pártja nem viseltetik a kormánnyal szemben, mert hazafias aggodalommal van a választói jog tervezett reformja irányában, azonban békés működését távolról sem kívánja megzavarni, nem kíván visszavonást, gyűlölködést kelteni, mert sok és nagy munka vár megoldásra a béke megkötéséig, mely egymás megbecsülését szükségessé teszi, hogy gazdasági viszonyaink javítása tekintetében teljes erővel dolgozzunk. Különösen Wekerle Sándor személye az, mely pártját lojális elismerésre készíti. Biztosítja a főispánt is, hogy a megye érdekében kifejtendő tevékenységében pártjában jó munkatársakra talál. (Tetszés.) Lőrinczi István: Lelki megugyvással hallgatta Ugron János előadását, mert lelki megnyugvást ad az egymás megértése. A nemzet nagy céljainak szükségszerű támogatásának hangját ütötte meg Ugron, ki főispánisága alatt bizottságot tett arról, hogy a nép sorsa iránt szeretettel van eltelve s a kicsinyek felkarolását szívén viseli. Szóla a kormány iránt bizalommal van, mert szociális tevékenysége arról bizonyítja, hogy az embert szeretni, megérteni kell és ez az az alap, ugy véli, mindnyáján kezét foghatunk, mert így a nemzet jövő boldogulását munkáljuk. (Éljenzés) Ugron Ákos: Az egész világ a magyar nemzet hősiességét bámulja s ezt a hősiességet kívánja a király a népjogok kiterjesztésével elérni. A cél az, hogy ne csak egyes hatalmasságok foglaljanak helyet a törvényhozás munkája körül, hanem maga a nép, mely küzdött ez ország megtartásáért. Ennek a népek jogokat kell biztosítani és földet kell juttatni, hálásoknak kell irányában lenni és a ki ez elletesz, az nem becsületes ember. A kivándorlottak hazatelepítését elengedhetetlen szükségnek tartja, hogy a nemzet vérvesszesége, részben bár, pótolhassék. Nyíltan, becsületesen kell a népjogok kiterjesztését munkálnunk, s ezirányú munkásságban Wekerle és kormányát a legnagyobb bizalommal üdvözlö. (Éljenzés.) Ugron János személyes kérdésben szólal fel. A munkapárt nem akarja elvenni a jogokat a magyar néptől, csak arra ügyel, hogy a magyar ellenségei ne kapják meg ugyanazokat a jogokat. Örömmel fogják üdvözlöni azt a választójogi javaslatot, mely a magyarság szupremáciáját biztosítja. Jeddó Tamás: A kormányban vannak, a kik jobban féltik a magyart, mint maga. Ugron János: A vita ilyen terére nem követik a közbeszólót, mert ők a szellem és a szó hatalmával küzdenek. Elnök-főispán: A vitát bezárja és kijelenti, hogy az állandó választmány javaslatát a közgyűlés egyhangulag elfogadta. (Éljenzés.)

Távozó, beköszöntő miniszterek.

A volt belügyminiszternek, Sándor Jánosnak a törvényhatósághoz intézett búcsúiratát, melyben köszönetet mond a támogatásért és elismerését fejezi ki a tisztviselőkhöz megfeszített szorgalommal teljesített munkájáért, az állandó választmány azon javaslatával terjesztették elő, hogy azt a közgyűlés tudomásul veszi. Ugron János: Soha sem volt híve a bökölésnek és hízlegésnek, azonban nem tartja kielégítőnek az ügy ezen elintézését. Sándor János, mint székegy ember, mindenkor a legnagyobb szeretettel tanúsította vármegyéek iránt, s a székegy érdekeknek mindenkor igaz támogatója volt, indítványozza, hogy a törvényhatóság elismeréssel emlékezzék meg érdemeiről. A közgyűlés az indítványt elfogadta s megbizta az alispánt, hogy erről a távozó belügyminisztert értesítse.

Bárány Ghillány volt földmívelésügyi miniszter búcsúiratát tudomásul vették, amíg Székely Béla gróf kereskedelmi miniszternek kinovezését tudató leiratára elhatározták, hogy a megye támogatásáról biztosítják.

Utak ügye.

A bözdüjfalvi—korondi és kányád—városfalvi közut kiépítésének részének átépítése ügyében elhatározták, hogy a segély kérését megismétlik. A törvényhatósági közutak hidjainak megerősítéséhez szükséges 25360 K vállalásáért szintén a keresk. minisztert kéri meg.

Egy arczkép körül.

A megye törvényhatósági bizottsága utóbbi közgyűlésében elhatározta, miszerint Ugron János volt főispán arczképét a közgyűlési terem részére megfesteti, azonban egyben fedezetről nem gondoskodott, mire való tekintettel a belügyminiszter a határozatot felbontás folytán megsemmisítette. Az ügyre vonatkozólag az állandó választmány azt a javaslatot tette, hogy az vétessék tudomásul. A javaslattal kapcsolatosan Szent-Királyi Ferencz biz. tag indítványozta, hogy a megsemmisítő határozatot a közgyűlés tudomásul veszi, egyben a távozott főispán tisztelői által megfestendő és felajánlott képet a székház termében elhelyeztetni.

Dr. Valentsik Ferencz teljes elismeréssel van a távozó főispán érdemei iránt, azonban az indítványt az ügyrend alapján nem tartja elfogadhatónak. A határozat megsemmisített, s így a közgyűlésnek e tekintetben újabb határozat hozatalra van szüksége s azt ötletszerű indítványal elintézni nem lehet. Dr. Hinkelér Ákos ugy véli, hogy ennek a kérdésnek megoldása galléria dolga. Előtte szóló bizottsági tag a múlt alkalommal is elismerte a volt főispán munkásságát, azonban formai kifogásokkal igyekezik azt megakadályozni, amiből megállapítható, hogy tulajdonképpen célja az, miszerint megakadályozza a határozat megvalósítását. A múltkor meghozott határozat két részből áll, az első rész a tisztelet megnyilvánulása Ugron János személye iránt, a másik a szükséges fedezet előteremtése. A miniszter semmisítő határozata az első részt érintetlenül hagyta, s csak a második részre való tekintettel hozta meg végzését. Most az a rész is rendezve lesz, mert a fedezetről nem kell gondoskodni. Szóla mindig hü volt a 48-as párthoz és szemekhez... Dr. Valentsik Ferencz: Nem kérünk az ilyen negyvennyolcasokból!... Dr. Hinkelér Ákos: Mindig ennek a pártnak voltam a híve s a tiszti főügyészi állást is nem politikai pártállásom megváltoztatásáért nyertem el. Amikor munkapárti főispán képenek megfeszítését támogatja, tulajdonképpen azt az érdemet kívánja elismerni, melyet előtte szóla is elismert. A főispánok arczképének megfestése itt rendszer s készséggel járul hozzá, hogy ez visszamenőleg is pótolhassék. Dr. Valentsik Ferencz: Az ügygel csak érdemben kíván foglalkozni, azonban a tisztifőügyész személyeskedés terére tért át. A mai gyűlés a volt főispán konziliáris nyilatkozata után a megértés jegyében indult, azonban a főügyész a helyzetet felborította. A főügyésztől sem illetet, sem törvénytudást nem tanul. Tizenegy évig ült a főügyészi székben s nyugodtan bocsátja ítélet alá működését, ha valjon működésén nem a törvény tisztelete vonul végig? Mikor elfoglalta a főügyészi széket azt Haller János gróf felhívására tette, s mert a megyei politikai körülmények parancsolták. Főügyészi székben tett erőteljes politikai javaslatait nem kisebb ember, mint Székely Kálmán ismerte el. A nemzeti küzdelmet a tiszti főügyészi székben harcolta végig, s párthűség vezette minden lépésében, amit igazán nem mondhat el a főügyésztől, ki a legutóbbi választáskor is a munkapárt jelöltje mellett korteskedett s

családi politika érdekében dolgozott. Szólv tisztelettel Ugron Jánost, mert mint főispán a népet meghallgatta, készséggel fogadott mindenkit ügybajjal dolgában, azonban bizonyos az, hogy ott volt mindig mellette a politika, mely nem egyszer erőszakosan megnyilvánult. Ellenzéki ember létére nem járulhat hozzá, hogy arczképét a teremben kifüggeszték. **Dr. Hintéder Ákos**: Sajnája, hogy itt személyes ügyekkel hozakodnak elő, azonban őrvend, hogy az ő híne mindössze az, hogy a legutóbbi választáson Ugron Jánosra szavazott, azonban a választáson nem a függetlenségi eszmék elfojtásáról volt szó, ellenben 1905-ben, amikor a szabadelvű uralom megbukott, mint egyszerű kortes olyan mértékben kivette részét, hogy a hatalmas Heltai Ferenczet megbuktatták. Szólv soha semmiféle előnyökért pártot nem cserélt, pártha nem lépett, megmaradt mindvégig 48-asnak. **Főnök-főispán** kérdést intéz a közgyűléshez, hogy a most benyújtott indítványt kapcsolatosnak tartja-e, mit a közgyűlés 33 szóval 28 ellenében elhatároz. **Dr. Sebesi János** alispán sajnálja, hogy itten személyi invektívákkal állanak elő akkor, amikor lényeges közügyekben kellene háborozni. A maga részéről elfogadja az indítványt. Ugron János a megye érdekében sokat dolgozott, s olyan hűbül feltróni, hogy a polgármester választásba erőszakosan befolyt annyival is inkább nem lehet, mert hisz a jelöltet Válootsik Ferenc biz. tag is támogatta. Ugron János pártkülömbőség nélkül intézte az ügyeket s az ő szívós közbenjárásának sikerült a kirabolt tisztviselőknél olyan segítséget kieszközölni, milyenben más megye nem részesült. **Báró Daniel Lajos**: Válootsik Ferenc kitünő tisztviselő volt a megyének s minthogy dolgát olyan jól végezte, bizonyára ez készítette, hogy elismerje az Ugron János érdemeit is, s aggodalma mindössze az volt, hogy a kép megfestése sokba kerül. Kéri, hogy maradjon konzervens magához s most, amikor megvan a fedezet, ne támaszon akadályt a határozat elfogadásának. **Hlatky Miklós** nem fogadja el az indítványt, mert a megye nem jótékony intézmény, hogy a ki dolgát jól végzi azt jutalmazzuk, mert a megye csak politikai kiválóságokat ismerhet el. **Gálffy Kálmán** nem fogadja el az indítványt. **Lőrinczy István** bár megvennyolozza, azonban őssze tudja egyeztetni elveivel a közérdekében kifejtett munkásság elismerését. Egymás megértésére kell törekednünk, hogy a sok sebű megyei közéletet gyógyítani tudjuk. A maga részéről indítványozza, hogy közgyűlés utasítsa az alispánt, hogy a jövő gyűlésre tegyen javaslatot az arczkép megfestésére. **Koncz Ármán** elismeréssel van Ugron János munkássága iránt a Szent Királyi indítványát elfogadja. **Főnök-főispán** felteszi a kérdést és a közgyűlés 32 szóval 19 ellenében elhatározza, hogy a megfestendő képet a közgyűlési teremben kifüggeszti.

Ugron Gábort üdvözlük.

Báró Daniel Lajos, Ugron Ákos, Pál István, Szent Királyi Ferenc és Dr. Pál Árpád indítványt tettek, hogy a belügyminisztert az ellene intézett izléstelen és alaptalan támadások alkalmából a megye közönsége üdvözlje és bizalmáról biztosítsa. Ugron János felszólalása után, ki hozzájárult az indítványhoz, a közgyűlés egyhangulag elfogadta az indítványt.

Az alispán jelenti a közgyűlésnek, miszerint a földmívelésügyi miniszter Dr. Koós Mihályt a kirendeltség vezetésétől felmentette. Az elismerés szavaival emlékezik meg a körünkől távozó miniszteri tanácsosról, ki annyi szeretettel karolta fel gazdáink érdekeit és indítványozza, hogy az egyzöknyvben megörökíttessék. Az indítványt egyhangulag elfogadják.

Az alispáni jelentésnél

Hlatky Miklós a vasuti menetrend javítását indítványozta. **Dr. Elek Dénés** a tisztifüggész munkásságát követelte, míg **Jeddy Tamás** a rugonfalvi jegyző működését tette kritika tárgyává. **Dr. Hintéder Ákos** az előbbi felszólalásra megjegyezte, hogy az a közgyűlésen imént lezajlott előzmények alapján történt meg. Távol áll tőle, hogy az ilyen vád ellen védekezzen, csak megjegyzi, hogy egyetlen elítélhetlen darabja sincsen. **Ugron János**: A törvényhatóság működése nem csucosodhat ki személyeskedésekben. Kéri a bizottság tagjait tartózkodjanak az ilyen ügyeknek előhozásától, mert van elég mód arra, hogy a visszaélések megtoroltassanak. Kéri a bizottság nevében a főispánt, hogy ne az itt elhangzott felszólalásokból alkotson ítéletet megyei közéletünkről, mert nem vagyunk mi olyan rossz fiúk, mint ahogyan látszunk. Ezután kéri az alispánt, hogy intézkedjen az irányban, hogy a széna és szalma rekvirálásnál szakértő is működjen közre, mert így helyrehozhat-

lan károk származhatnak. A vasutunk és a katonai laktanya kiépítését sürgeti, hogy a békekötésre azok jól előkészítve álljanak. (Helyeslés.) **Dr. Sebesi János** alispán: Ha egyes tisztviselők ellen panaszok vannak, kéri azt konkrétizálva nála megtenni s ő módját fogja találni, hogy azok orvosoltassanak. Az adminisztráció átalakult s főként a közlekedési kérdések kerülnek előtérbe; így lehet hogy a tisztifüggésznek talán nincsen annyi dolga, mint előzőleg, azonban a mi van azt pontosan elvégzi. A széna rekvirálás tekintetében készséggel fogadja és orvosolja a panaszokat; a vasut dolgában a közgyűlés elé javaslatot is terjeszt; a laktanya ügye a város dolga, s azt figyelemmel kíséri; a menetrend javítása iránt megteszik a lépéseket. — A közgyűlés az alispán jelentését, mely a közigazgatás adminisztrációját behatóan ismerteti, ugyszintén a kérdésekre adott válaszát tudomásul veszi.

Költségvetések és a többi.

Az állandó választmányban megüresedett tagsági helyre Hlatky Miklóst egyhangulag megválasztották. Az összes vallásfelekezetek lelkeskedő alsó papága illetményeinek rendezése iránt, Pál István tartalmas indokolása után, felírni határoztak. A tisztviselői nyugdíj-alap költségvetését 55286 K szükséglettel 12060 K fedezettel elfogadják, míg az 5% os pótdadón felül maradó 28425 K-ra államsegély engedélyezését kéri. A megyehőzépítési költségvetést 17820 K szükséglettel, 3700 K fedezettel és 14120 K hiánnyal megállapították, melyre 3% pótdadót vetnek ki. A háztartási költségvetést (a folyó évi 277158 K-val szemben) 340229 K kiadással megállapították, melyből 262920 K-t állami javadalmazással fedeznek. A homoródi járásba egy gyakornoki állást megszüntettek s egy szolgabírói állást rendezesítették. A gazdasági felügyelőt és helyettesét a szarvasmarhák kiosztása körül kifejtett tevékenységükért jutalomban részesítik. Székelyudvarhely város és a községek ügyeinek elintézése közben csak Méréfalva községnek a katonai szálláspénzek felhasználása tárgyában hozott határozata keltett élénkobb émoctiót, hoi Gálffy István és Görgy Lázár ellentétes érvelései után a közgyűlés a javaslatot elfogadta.

A székely vasutakért.

A marosvásárhelyi keresk. és iparkamara felhívására a megye törvényhatósági bizottsága állást foglalt az erdélyi vasutfejlesztés tekintetében. A közgyűlés ugyanis az alispán javaslatára kimondotta, hogy a jelenlegi közlekedési politika sem a vármegyének, sem a Székelyföldnek érdekeit nem szolgálja, sőt mint eredmények mutatják, vidékünkön általános visszafejlődés keletkezett, mely elsőnek a hajdan virágzó kisipar és háziipar nagyrésztben való megszűnésében és a kivándorlásban mutatkozott. A megye közönsége elsősorban is kívánja, hogy a fővonalak építésének ki s először is a *héjjasfalva—székelyudvarhelyi vasut építessék át fővonallá és köttessék össze Csikvármegyével*; kívánja továbbá *marosvásárhely—héjjasfalvi fővonal* kiépítését. A közgyűlés elhatározta, hogy a *székelyudvarhely—csikvármegyéi vonal sürgős kiépítése végett a kereskedelemügyi miniszterhez is felír, hogy az előmunkálatokat már most megindíttassa.*

Adókvítés és kártérítés.

Koncz Ármán biz. tagnak két indítványát tárgyalta a közgyűlés. Az egyikben feliratot javasolt a kormányhoz, hogy a székely népek az oláh invázió alkalmával szenvedett kárai megterítése előtt folyamathat tétessék, a másik pedig oda irányult, hogy kéressék fel a pénzügyminiszter, miszerint utasítsa oda szakközvegeit, hogy a hadiadó és a jövedelmi adó most folyamatban levő kivetésénél, szenvedett káraink s annak a körülménynek, hogy vármegyénkben a visszatelepülés után a gazdasági élet teljesen helyre nem állott, kellő mérlegelésével járjon el. Miután Ugron János biz. tagnak sikerült felszólalásában a feliratba a kellő tónust és indokolást megtalálni, a már nagyon is gyér számra leolvadt közgyűlés mindkét javaslatot egyhangulag elfogadta.

Végül egy néhány kérést intéztek el, mire a gyűlés a késő délután véget ért.

Eladó ház. Báthory-u. 10. sz. telek a rajta levő 2 házzal eladó. Ertekezhetni a kiadóhivatalban.

Eladó, esetleg kiadó Kossuth u. 48. sz. emeletes kőház. Ertekezhetni Nagy Sándor varmegyei hivatalosznál.

HIREK.

Székelyudvarhely, nov. 4.

Tartsd meg Isten a királyt!

A mai napon nemcsak a naptárban van ünnep, piros betűs nap, de a mi sziveinkben is. Igen, ünnepet ünnep: Ő császári és apostoli királyi felségének, IV. Károlynak, a mi dicsőségesen uralkodó királyunknak magas névnapját.

Harangok ércznyelve, ágyuk bömbölése, puskák ropogása a mai napou egy a fronton, mint a mögöttes országrészben mind mind az ő dicsőségét hirdeti. A magyar-ország monarchianak minden községében és minden városában ünnepelő ruhába öltözött fiatalok és nagyok, férfiak és nők sietnek sz Ur hajlékba hálaadó imát rebegni az isteni Gondviselésnek, hogy ily jó királyt, ily nemessen érő uralkodót adott népsinek. A templomok boltíves csarnokában az Ur szolgálja ma ő érette mond Zsolozsmát, ezer és ezer ajak ma ő érette zengi a dalt: „Tartsd meg Isten a királyt!”

Ebben az ünnepélyes pillanatban lelki szemem elé idézem rég letűnt századoknak, vérzivataros ezeréves multunknak nagy uralkodóit s úgy találom, hogy a nagy, az igazságos Mátyás óta nem volt egyetlen egy uralkodónk sem, a kit a nemzet rövid egy évi uralkodása alatt annyira megszeretett volna, mint éppen IV. Károly királyunkat.

Egy szomorú, ködös novemberi napon hagyja itt az Erdély védelmére szervezett hadseregnek parancsnokságát, hogy nagy ősnök, a pátriárka-kort ért dédnagybátyjának: I. Ferenc Józsefnek örökébe lépjen, hogy átvegye a kormányzást és parancsoljon nem egy hadseregnek, de az egész fegyeres haderőnek. Alig veszi át a kormányzást, alig lép őseinek szent örökébe, megtelnek a szívek örömmel, megtelnek a lelkek lelkesedéssel s az a szomorú ősi nap nekünk többé nem az elmúlást, nem a rideg, fagyasztó, télnek kezdetét jelzi, hanem ébredést, megújulást hirdet. Egy hónap elteltével már fejére téteti Szent István koronáját, hogy törvényes uralkodója legyen nemzetének. A koronázási ajándékot, az 50–50 ezer aranyt, hűséges hitvesével Zita királynéval egyetemben visszaadományozza nemzetének a román betörés által sujtott erdélyiek fölségélyezésére. De nemcsak csomóg aranyat adnak, hanem résztvevő, melek szívük odaszólitja azok közé, a kik még az imént hazátlanok, földönfutók voltak. Vigasztalják, bátorítják a kétségbeesetteket, Zita királynaszony pedig maga ruházza fel a lerongyolódott székely gyermekeket.

A béke szózata a mi ifju királyunk ajkáról hangzik el először. Ő nyujt békejobbat a megátalkodott és legyőzött ellenségnek, hogy véget vessen az iszonyu, öldöklő háborúnak. Bécsben az Ur oltárának szolezsmájánál fogadalmat tesz, hogy templomot építtet annak a napnak emlékére, a mely meghozza az emberiségnek a sokat sóvárgott, várvárt békét.

Vagy ki az, aki nem hallott Gyöngyös város pusztulásáról, az iszonyatos nagy tűzvészről? Még magára csapnak a lángok, még füstölnek az összedőlt romok s a kormos tűzoltók között megjelen az első magyar ember: a király és vigasztaló szavával letörli a kétségbeesettek, a hajléktalanok könnyeit.

Ő, aki 20 éves korában, mint hadnagy szolgált egy levas ezredben, ő, ki mint őrnagy a Bécsben állomásozó debreczeni gyalogezrednél teljesített szolgálatot, ő, ki mint vezérőrnagy, tábornok és vezérezredes két évnél tovább tanulmányozta a modern háborut sik földön és hegységben, ő, ki vezette az Olaszország, majd pedig a Románia elleni dicsőséges hadjáratot: békeben és háboruban egyaránt megismerte a magyar katonát, a magyar honvédet, meglátta nélkülözéseit, szenvedéseit, vigasztalta a sebesülteket, kitüntette a hősokeket s mint király sem teledkezett meg róluk. Barbár időknök barbár maradványát, az Isten képeére teremtett emberhez nem méltó büntetést: a guzabakötést és a kikötést nemcsak eltörli, de utasítja magyar kormányt, hogy dolgozzon ki törvényjavaslatot, melynek alapján a hősoke, a haza védői, a lövészárkok lakói, majd a háberu után bevonuljanak az alkotmány sáncaiba, hogy az ország kormányzásában is résztvegyenek azok, a kik vérük hullatásával, ismos karjaikkal megvédelmesték a haza épségét.

Elrendeli az arany vitézségi érmes hősoke kivonását a harcvezonalból, mert ezek amugy is eleget tettek az első vonalban a haza iránt való kötelességüknek. Atyai tekintete reá irányul az egyedül maradt fiukra és a hat gyermeke családapákra és hogy őket puskagolyó ne találja, hogy megmaradjanak gyermekeik gondozására és felnevelésére, a front mögött való alkalmazásukról gondoskodik.

Ime a mi fiatal uralkodónk eszményi alakja bölcs cselekedeteiben. Szent István és Szent László hite és bölcsesége, Mátyás király igazságossága sugárzik ki minden cselekedetéből. Ilyen uralkodó iránt hódolattal viseltetni, ilyen uralkodóért élni és halni nemcsak a törvény szava parancsolja, de szivünk is sugallja. Törjön hát magára ma minden magyar szivből a hó tohász: „Tartsd meg Isten a királyt!”

Bíró Lajos.

Ő Felsőge Károly király névünnepe albalmából a helyi ref. egyház ma, vasárnap, dél-

előtt 10 órakor ünnepélyes istentiszteletet tart, a mikor imát mond *Imreh* Árpád, míg az alkalmi beszédet *Biró* Sándor koll. vall. tanár tartja.

A társadalom áldozatkészsége. Az Udvarhelyi Híradó szerkesztősége újabban a következő adományokat vette és hálásan nyugtázza:

Vak katonák részére: Szobotka Rozsó kir. műszaki főtanácsos koszoru megváltás címén 10 korona.

Hadi özvegyek, árvák részére: Rudoyák Péterné 5 K.

A „Vas székely”-szobor leleplezése nov. 15-én lesz az ezreddel történt megállapodás alapján, mely még október havában obajtotta volna, ez azonban technikai akadályok miatt nem volt keresztülvihető. Kívánatos volt azonban még a tél beállta előtt megtartani, hogy rendeltetésének megfelelően a közadakozásnak átadassék. Az ezred meghívta Ő felségét, kinek legmagasabb elhatározását várja s emiatt késik a műsor közzététele is. Különbösen nagyjában már most választhatjuk, hogy az ezred parancsnoka fogja meguyitni, ünnepi beszédet mond *Ugron* Gábor belügyminiszter, alkalmi óda elszavalása stb. Este magas szivonalu hangverseny, melyen előreláthatólag szerepelni fog az operaházi művészpár: *Székelyhid*y Ferencz dr. és neje, *Somogyiné Nirschy* Emilia prima ballerina éa az ezred zenekara. Többek meguytatására jelezni kívánjuk, hogy a beküldött gyűjtőleveket sorrend szerint nyugtázzuk, térszűke miatt csak keveset közölhetünk, de rendre mindenkire rájön a sor. Tehát türelmet kérünk!

Halottak napján.

Koszorut visznek ma	A nemzet imáját
Elhunytak sirjára.	Oda hordja a szél.
Mécsék fénye mellett	
Könnyek hullnak rája.	Oda száll a sóhaj,
	Ott lebeg a lelkünk,
Emlékezet szárnya	Értök folyank mostan
Elvisz a harctérre,	A könnyeink nekünk.
Elhullt katonáink	
Hú kegyeletére.	A könnyzárpor mellett
	Szívünk vérsik jobban,
A hol anyyi hősnök	S égig sir a lelkünk
Eltemetve fekszik.	A nagy fájdalomban.
Lelkünk melegétől	
Világítsunk nekik.	Megdicsőült hősök!
	Éltek rendületlen,
S a mennyi virágot	Lelkünk öl körül
Termel Kárpát, róna,	Órök szerelemben.
Azt a magyar nemzet	
Mind sirjukra szórja.	Mert ki a harctéren
	A hazáért vérze,
Oh, mert minden sirhant	Ott él végtelenül
Hős tettekről beszél,	A nemzet szívébe'.

Kertész Albert.

Béna katonák segélyezése. A következő sorok közlésére kérettünk föl: Béna katonák segélyezése czóljából a székelyudvarhelyi Juhturógyár részéről adományozott 200 (kettőszáz) korona áll rendelkezésemre. Felhívom a segélyezésre igényt tartó béna katonákat, hogy folyó hó 15 ig nálam jelentkezzenek. *Sebesi*, alispán.

Gyászünnepély a r. kath. főgimnáziumban. Hősi halált halt vitézeinkről való kegyeletos megemlékezésre és az emlékezésből erőt moritó hazafias érzésnek a tanuló ifjuság lelkében való felkeltésére és ápolására a kultuszminiszter rendelete folytán november 11 én, vasárnap d. e. 10 órakor a róm. kath. főgimnázium gyászünnepélyt tart, melyre a közönséget tisztelettel meghívja a főgimnázium igazgatósága. A tanuló ifjuság és résztvevő közönség áldozatkész hazaszeretetének kifejezhetésére, hazánk védelmében elhunyt katonáink és vitéz szövetségeseink sirjainak kegyeletos gondozása, továbbá Magyarország és Ausztria területén és azon kívül elesett magyar hősök nyughelyének méltó ápolása czéljaira az ünnepélyen adományokat elfogadnak.

Az áll. polg. leányiskolával kapcsolatos női kereskedelmi szaktanfolyam tanári kara és ifjusága a háboruban elesett hősök emlékére és a hősök sirjának ápolása javára f. hó 6 án, kedden d. u. 5 órakor műsoros gyászünnepélyt rendez. A gyászünnepélyre a rendezőség ezuton hívja meg az érdeklődő közönséget. Belpó-díj nincs. Önkéntes adományok a jótékony czél érdekében köszönettel fogadottak és hirlapilag nyugtáztatnak.

A helybeli protestáns egyházközségek és a ref. koll. által közösen rendezett négy-százéves reformáció ünnepély október 28-ikán impozáns módon folyt le gyönyörű szép ózai napverőfényes időben a közönség igen nagy érdeklődése mellett. *Adriányi* Géza és *Bölöni* Vilmos lelkészek mély vallásos és hazafias érzéstől áthatott szép imát, valamint *Biró* Sándor vallás-tanár igazi szónoki hévvel előadott tartalmas beszéde mély hatást tettek a hivekre. A *Schaffent* Frigyesné és a *Horváth* József énekszólói, valamint a Dr. *Pál* Gyuláné, *Kovács* Józsefné, *Paul* Sándor és *Szabó* András ének-quartettje és a kollegiumi ifjuság karéneke nagy élvezetet és gyönyörűséget szerzett a hallgatóságnak. Az ünnepélyt *Gönczi* Lajos ref. egyházközségi főgondnok beszéddel zárta be, melyet a következő szavakkal fejezett be: „Azt a hazafias együttérzést, azt a kölcsönös tiszteleten és szereteten alapuló polgári együvé tartozást, mely bennünket miut a helybeli protestáns egyházak hiveit a világot átalakított szellemi mozgalom, a reformáció, négy-százéves fordulójának jubiláris ünnepélyére itt összehozott, ne csak feleltartani, de még bensőbbé tenni törekedjünk; hiszen a mi mennyei Atyánknak vagyunk valamennyien gyermekei és ugyanazon hazának a polgárai. De tekintünk osztályos testvér gyanánt a nem protestáns, többi egyházak minden egyes tagját és a hazai nemzetiségek fiait is. Nekik velünk, nekünk velük együtt kell munkálni a haza javát, együtt kell örvendünk a közös boldogságuk, együtt kell dolgozunk a sors csapásait is. A haza nagyságának munkáltságában vallás-, nemzetiség- és osztálykülönbség nélkül mindenkinek ki kell vennie a másra nem hárítható részét. Mert ne higyük, hogy a hazáért tenni csak a politikai élet mezéjén vagy éppen csak a képviselőházban lehet, mert annak javát, boldogulását, felvirágzását mindenki munkálhatja a társadalomban, a műhelyben, az irodában, az ekeszarva mellett és a családban is. Ha a napszámos, földmives, kereskedő, iparos, hivatalnok, tudós, bíró, katona, szóval mindenki legjobb tehetsége szerint betölteni törekszik azt a munkakört, melybe a Gondviselés állította: nemcsak a maga és övéi boldogulását munkálja, hanem a hazájáé is, mert a boldog egysesek és boldog családok összessége alkotja a boldog hazát, a boldog országot. Szilárdítsuk meg lelkünkben azt a komoly elhatározást, hogy az ómeink s most már apáink, testvéreink és fiaink vére által is megszentelt földet, melyen kívül nincsen számunkra hely, szent örökség gyanánt őrizzük meg a késő utódoknak a védeni, szeretni, előhaladásu munkálni mindenkor készek leszünk, míg szívünk dobogni meg nem szűnik.”

Halálozás. *Roth* Mihály gyergyói birtokos életének 64-ik évében m. hó 27-ikén váratlanul elhunyt Székelyudvarhelyen. Halálát neje *Kiss* Gizella és leánya férjezett *Lukacs* Lőrincz századosné számos rokonnal gyászolják.

A Hitelszövetkezet tengerije. A Hitelszövetkezet ez uton értesíti az érdekelteket, hogy az általa megrendelt kukoriczát e hó végére fog leérkezni.

A székelykereszturi unit. főgimnázium az elesett hősök emlékeztetere e hó 5-ikén emlékünnepélyt rendez. Az ünnepély műsora a következő: A Himnus, enokli az ifjusági ének-kar. Emlékezésedet tart *Pap* Mózes igazgató. Szavainak *Péterffy* Gyula VIII. és *Robos* Árpád VIII. o. tanulók. Enokel az ifjusági énekkar.

Alkalmi sorok. Megszokta kapni rendszeren. — Ki mit másnak kíván... — Te is megkaptad rémesen. — Oh kedves talán! — Hiába volt a puffogás — S kétvea hadi múlt. — Egy lendület... s hszedezed is — „Valasztó”-vizbe fut... — Gariboldi e őtt hazánk — Még boua dzeleter volt. — A híres utódfaj tört verett — És most szörnyen lakott! — Sok tartományból foltozott — Csizmas Italia! — A szarát tépik és a sark — Nem tud megállnia! — Trieszt helyett Velenczevel — S a többivel mi lesz? — Mi megfizettünk, am te az — Antótnak hogy fizetsz? — Megszokta kapni rendszeren — Ki mit másnak kíván... — Zengj bucsuszó a „mára”, de — Még „nostro” Adrián... — Hiába küldesz mély sóhaj: — „Begits Dio mio!” — Rut hitszegéssel elhagyod — S nekünk ez oh mi jó! — A trón recseg s viz foly be az — Allahaió likan, — S markába jót rohógoz néz — A hős republikén... — Van riza, naran, citrom, „fige”, — Kisüt réb vart napunk, — Csak többet oh ne fogjanak, — Mert itt ében halunk! — **Veterán.**

25 és 50 filléres váltópénz, öt koronás bankjegy készül. Az osztrak urakháza ülésén lovag *Witte* osztrak pénzügyminiszter indítványt nyújtott be 25 és 50 filléres váltópénz veretése és öt koronás bankjegyek kiadása ügyében. Ezzel a közeljövöben olyan pénznemek kerülnek majd forgalomba, a mikuek hiánya már régen érezhető volt. Az új pénznemnek kiadása ezenfelül az aprópénz bőségét is érezhetően növelni fogja.

Az iparkamarai segélyeket *Soó* Domokos h. polgármester f. hó 6. és 7 én adja ki az érdekelteknek.

Feloldó szerkesztő: *BECSEK* ALADAR,
Kiadja: a *Becsek* D. Fia könyvnyomda.

5 hold szántó haszonbérbe kiadó a Nagyoldal dűlőben. Czim a kiadóhivatalban.

Egy ügyes kiszolgáló leányra van szükségem: előnyben részesül aki üzletben volt. Cim a kiadóhiv.

Feladasi hirdetés.

A bogárfalvi közbirtokosság (Udvarhelyvármegye) mint erdőbirtokos a tulajdonát képező Bogárfalva II. határrészben fekvő, a jóváhagyott üzemtore megjelölése szeriut „B” ü. o. 3/a 3. 4. osztagát képező 153.6 k. hold területen lévő a m. kir. földmivelésügyi miniszter ur 135196—915. sz. rendeletével eladásra engedélyezett 30 cm. mellw. átmérőn felüli tővön és mellmagasságban lebélyegzett 1923 drb 2660 m.³ luczfenyő, 6361 drb 8709 m.³ jegenyefenyő faanyag, a melynek kikiáltási ára (141,000 korona) egyszázegyzvenez korona Bogárfalva község házánál 1917. évi **november hó 12-én** d. e. 10 órakor nyilvános szó- és írásbeli árverésen a legtöbbot ígérőnek el fog adatni.

Az erdő Bogárfalva községtől 12 klm. a székelyudvarhelyi vasutállomástól 20—30 klm. távolságra fekszik.

Bánatpénz a kikiáltási ár 10%-a.

Utóajánlatok nem fogadottak el.

Árverési és szerződési feltételek a korondi m. kir. jár. erdőgondnokságnál, Székelyudvarhelyen és alulirotnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Bogárfalva, 1917. október 21-én.

Közbirt. elnök.

Feladasi hirdetés.

Parajdi ref. egyház (Udvarhelyvármegye) mint erdőbirtokos a tulajdonát képező Parajd község határában fekvő, a jóváhagyott üzemtore megjelölés szeriut „A” ü. o. I. osztagát képező 38.94 k. hold területen lévő a nagyméltóságú földmivelésügyi m. kir. miniszter ur 41547—1908. számu rendeletével eladásra engedélyezett 16 cm. mellw. átmérőn felüli összes bükk faanyag, mely jó karban levő uton 8—9 klm. a vasutállomástól, előleges becslés szeriut 2454 m.³ bükk műfát, 2453 m.³ bükk tűzfát tartalmaz és a melynek kikiáltási ára 10.000 (tízezer) korona, Parajd község házánál 1917. évi **november hó 21.** d. e. 11 órakor nyilvános szó és írásbeli árverésen a legtöbbot ígérőnek el fog adatni.

Utóajánlatok nem fogadottak el.

Bánatpénz a kikiáltási ár 10%-a.

Árverési és szerződési feltételek a korondi m. kir. járási erdőgondnokságnál, Székelyudvarhelyen és alulirotnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Parajdon, 1917. október hó 30.

Laár Ferencz, Kénesi Sámuel,
ref. lelkész. gondnok h.

Szám 85—1917. végrh.

Árverési hirdetmény.

Alulrott bírósági végrehajtó az 1881. év LX. t. cz. 102. § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a székelykereszturi kir. járásbíróag-nak 1917. évi Pk. 1037. számu végzése következtében dr. *Fodor* Boldizsár ügyvéd által képviselt *Kádár* Lajos javára 106 K s jár. erejéig 1917. évi április hó 26-án fogatatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 1200 K-ra becsült következő jogszágok, u. m.: két borju nyilvános árverésen eladottak.

Mely árverésnek a helyi kir. járásbíróag 1917. évi Pk. 1037/4. számu végzése folytán 106 K tökékövetelés, és eddig összesen 80 K 56 fill.-ben bírólilag már megállapított költségek erejéig, Nagygalambfalva adós lakásán leendő megtartására 1917. évi **november 12.** napjának d. e. 10 órája határadóul kitűzetik és ahhoz a venni szándékozők ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett jogszágok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. § ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbot ígérőnek, de a becsáron alul el adatni nem fognak

Amennyiben az elárverezendő jogszágokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi XL. t. cz. 120. § értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Székelykeresztur, 1917. október 30.

Becsek Sándor, kir. jbir. végrehajtó